

Voorstel Algemeen Bestuur 9 juni 2016

Onderwerp: Resultaatbepaling en -bestemming

Voorstel

Vaststellen dat bij jaarrekening 2015 sprake is van resultaatbepaling voor het begrotingsonderdeel Serviceorganisatie Jeugd.

Kern van de zaak

Voor het afronden van de jaarrekening 2015 is het nodig dat het Algemeen Bestuur een besluit neemt over het karakter van de rekeningresultaat van SOJ. Het vraagstuk is nu actueel omdat 2015 het eerste jaar is waarin over de budgetten van de Jeugdzorg wordt gerapporteerd.

Argumenten

Bij het afronden van jaarrekening 2015 is het vraagstuk ontstaan of bij het begrotingsonderdeel Serviceorganisatie Jeugd sprake is van resultaatbepaling en of van resultaatbestemming.

Afgeleid daarvan is namelijk of gemeenten het resultaat in hun jaarrekening 2015 of in jaarrekening 2016 kunnen/ moeten verwerken.

Om hier duidelijkheid in te krijgen en geven wordt het Algemeen Bestuur gevraagd vast te stellen dat er voor SOJ sprake is van resultaatbepaling.

Wat is resultaatbepaling en resultaatbestemming?

Bij de jaarrekening wordt de realisatie van baten en lasten gerapporteerd. Het rekenkundig verschil tussen baten en lasten vormen het resultaat (het saldo) van de jaarrekening.

De jaarrekening wordt aan het Algemeen Bestuur aangeboden ter vaststelling. Daarbij wordt aan het Algemeen Bestuur een voorstel gedaan wat te doen met het resultaat van de jaarrekening. Het Algemeen Bestuur neemt vervolgens een besluit over die resultaatbestemming.

Resultaatbestemming kan zijn:

- uitkeren aan gemeente, bij een positief resultaat;
- een extra bijdrage van gemeenten, bij een negatief resultaat;
- budgetoverheveling;
- toevoegen of onttrekken aan een reserve.

Zo'n resultaatbestemming veronderstelt dat de bestaande financiële afspraken daar ruimte voor geven, en dat het ook nodig is dat het Algemeen Bestuur een bestemmingsbesluit neemt.

Als de financiële afspraken die ruimte niet geven ligt namelijk al vast wat er met het saldo van de jaarrekening gebeurt. Er is dan sprake van resultaatbepaling: bij een positief resultaat vindt uitkering aan gemeenten vast, bij een negatief resultaat zijn gemeenten een extra bijdrage verschuldigd.

SOJ neemt de resultaatbepaling dan in de jaarrekening op als schuld aan de gemeenten (bij een positief resultaat) of als vordering op de gemeenten (bij een negatief resultaat). De jaarrekening sluit dan met een resultaat van 0, en het Algemeen Bestuur hoeft geen bestemmingsbesluit te nemen.

Welke financiële afspraken zijn er?

Financiële afspraken zijn opgenomen in de bijdrageverordening Serviceorganisatie Jeugd en in de tekst van de gemeenschappelijke regeling.

In de bijdrageverordening SOJ staat het volgende:

Artikel 5: Vaststelling van de rekening; over- en onderschrijding van het beschikbare budget

1. In elk begrotingsjaar wordt voor 1 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft door het algemeen bestuur de rekening vastgesteld voor de krachtens delegatie en mandaat door het samenwerkingsverband uitgevoerde Jeugdhulptaken in het voorafgaande begrotingsjaar.
2. Het vaststellen van de verschuldigde bijdrage en vergoeding geschiedt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 41 en 42 van de regeling en met inachtneming van het hierna bepaalde. Bij overbesteding en onderbesteding in enig boekjaar ten opzichte van het vastgestelde volume, wordt bij de vaststelling van de door ieder van de deelnemende gemeenten definitief verschuldigde bijdrage, respectievelijk definitief verschuldigde vergoeding, als volgt te werk gegaan:

De volledige tekst van artikel 5 is als bijlage opgenomen.

In lid 1 staat dat het Algemeen Bestuur de jaarrekening vaststelt. Lid 2 regelt de vaststelling van de definitieve gemeentelijke bijdrage.

In lid 2 staat echter niet:

1. Of dit ook een vaststelling door het Algemeen Bestuur betreft (zoals in lid 1). Is dat wel zo, dan is een bestuurlijk besluit nodig, en is er sprake van resultaatbestemming.
2. Of het een rekenkundige vaststelling is, waarvan de uitkomst bij voorbaat vastligt. Dan is er geen besluit meer nodig en is er sprake van resultaatbepaling.

Beide interpretaties zijn mogelijk. Voor de eenduidigheid is het daarom nodig dat het Algemeen Bestuur zich daarover uitsprekt.

De bijdrageverordening is door het Algemeen Bestuur zelf vastgesteld, zodat het AB ook kan besluiten hoe de bijdrageverordening te interpreteren en toe te passen.

In de tekst van de gemeenschappelijke regeling luidt artikel 42:

Artikel 42

1. In de rekening wordt het door elk der deelnemende gemeenten over het betreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen, waarbij per organisatieonderdeel een uitsplitsing wordt gemaakt van de gerealiseerde inkomsten en uitgaven.
2. De kosten worden, rekening houdende met andere inkomsten, per organisatieonderdeel over de deelnemende gemeenten verdeeld naar rato van de verdeelmaatstaven die in de begroting van datzelfde jaar worden gehanteerd voor die organisatieonderdelen.
3. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 36, lid 7 en lid 8, betaalde voorschotten en het werkelijk verschuldigde bedragen vindt plaats onmiddellijk na de kennisgeving aan de gemeenten van de vaststelling van de rekening.

Deze tekst is al enkele jaren (nagenoeg) ongewijzigd. Hoewel ook hier verschillende interpretaties mogelijk zijn, is bij voorgaande jaarrekeningen voor de begrotingsonderdelen "de Dienst" en RAV steeds uitgegaan van resultaatbestemming. Om consistent te blijven wordt daarom voor jaarrekening 2015 voor die begrotingsonderdelen uitgegaan van resultaatbestemming.

Het vervolg

Het is natuurlijk ongewenst dat de financiële afspraken op meerdere manieren kunnen worden uitgelegd. Daarom zal gestart worden met het aanpassen van de bijdrageverordening SOJ en de financiële artikelen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling.

Kanttekeningen en risico's: geen bijzonderheden

Kosten, baten en dekking: voor DG&J/ SOJ zijn er geen financiële consequenties, het financieel resultaat van SOJ over 2015 blijft ongewijzigd. Voor gemeenten geldt dat zij hun aandeel in het resultaat van SOJ in hun jaarrekening 2015 kunnen verwerken. Bij resultaatbestemming zouden zij dat resultaat (pas) in hun jaarrekening 2016 opnemen.

Communicatie: gemeenten worden geïnformeerd over hun aandeel in het resultaat van SOJ

Juridische of personele consequenties: n.v.t.

Vervolprocedure: n.v.t.

CONCEPT

Bijlage: volledige tekst van artikel 5 van de bijdrageverordening SOJ

Artikel 5: Vaststelling van de rekening; over- en onderschrijding van het beschikbare budget

1. In elk begrotingsjaar wordt voor 1 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft door het algemeen bestuur de rekening vastgesteld voor de krachtens delegatie en mandaat door het samenwerkingsverband uitgevoerde Jeugdhulptaken in het voorafgaande begrotingsjaar.
2. Het vaststellen van de verschuldigde bijdrage en vergoeding geschiedt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 41 en 42 van de regeling en met inachtneming van het hierna bepaalde. Bij overbesteding en onderbesteding in enig boekjaar ten opzichte van het vastgestelde volume, wordt bij de vaststelling van de door ieder van de deelnemende gemeenten definitief verschuldigde bijdrage, respectievelijk definitief verschuldigde vergoeding, als volgt te werk gegaan:
 - a. *Over- en onderbesteding bij de aan de jeugdteams opgedragen taken*
 - i. bij overbesteding ter zake van de door een deelnemende gemeente opgedragen taken die door de jeugdteams in de betreffende gemeente worden uitgevoerd, wordt de daarmee verband houdende (extra) vergoeding in zijn geheel doorberekend aan de desbetreffende deelnemende gemeente.
 - ii. bij onderbesteding ter zake van de door een deelnemende gemeente opgedragen taken die door de jeugdteams in de betreffende gemeente worden uitgevoerd, wordt de daarmee verband houdende vergoeding die de gemeente verschuldigd is, dienovereenkomstig lager vastgesteld. De vastgestelde vergoeding wordt verrekend met door de gemeente betaalde voorschotten.
 - b. *Over- en onderbesteding op overige terreinen*
 - iii. bij overbesteding brengt het samenwerkingsverband de daardoor ontstane (extra) kosten rechtstreeks bij de deelnemende gemeenten in rekening, naar rato van het aandeel van de respectieve deelnemende gemeenten in de totale deelnemersbijdrage van alle deelnemende gemeenten gezamenlijk;
 - iv. Bij onderbesteding wordt het resterend budget terugbetaald aan alle deelnemende gemeenten, naar rato van het aandeel van de respectieve deelnemende gemeenten in de totale deelnemersbijdrage van alle deelnemende gemeenten gezamenlijk;
3. Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen, waaronder, maar niet uitsluitend, ontwikkelingen in de wet- en regelgeving, die ertoe kunnen leiden dat het voor het begrotingsjaar beschikbare budget wordt of is overschreden, treden de deelnemende gemeenten en het samenwerkingsverband, in overleg over aanvullende financiering of andere te treffen, maatregelen, die onder de gegeven omstandigheden passend en verantwoord zijn (bijvoorbeeld het beperken van de toegang tot jeugdhulp).